

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

30.07.2019. Nr. 201907/SAN960/NOS572

Uz TAP VSS-675

Satiksmes ministrijai

*Par likumprojektu "Grozījumi Sabiedriskā
transporta pakalpojumu likumā"*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir **izvērtējusi un neatbalsta šī likumprojekta tālāku virzību**, jo piedāvātie grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojuma likumā, nenodrošina Ministru kabineta 2019. gada 4. jūnijā apstiprinātās Reģionālās nozīmes sabiedriskā transporta koncepcijā 2021-2030. gadam izvirzīto mērķu sasniegšanu, netiek garantēta transporta pakalpojumu pieejamību visām iedzīvotāju grupām. LPS izvirza sekojošus priekšlikumus likumprojektam:

1. Ieviešot maršrutu tīklā esošo maršrutu dalījumu pamata un ārpus pamata maršrutos kas tiks sniegti atbilstoši komerciāliem principiem, nav garantēti nepieciešamie pakalpojuma apjomi, pastāv risks, ka tie nebūs pieejami pasažieriem, kam valsts noteikusi atvieglojumus, gan arī pasažieriem ar ierobežotām pārvietošanās spējām.

Vairums komercpārvadājumu, kurus paredzēts organizēt Rīgas plānošanas reģionā pēc būtības ir reģionālie vietējie maršruti, kas pamatā nodrošina iedzīvotājiem nokļūšanu uz darbu un mācību iestādēm.

Sabiedrībā paustais Satiksmes ministrijas amatpersonu viedoklis, ka maršruti uz komerciāliem principiem tiks ieviesti maršrutos, kas ir paralēli vilcienu maršrutiem un apkalpo tos pašus pasažierus, neiztur kritiku, jo nav novērot, ka autobusi pietur pie vilcienu stacijām vai apstāšanās vietām. Sabiedriskā transporta līdzekļu – autobusu un dzelzceļa pārvadājumu efektīva savietojamība ir iespējama tikai pēc infrastruktūras sakārtošanas pie dzelzceļa stacijām (multimodālās stacijas izbūve, tai skaitā papildus stāvlaukumu izbūve);

2. Neatbalstām likuma 11. panta grozījumus, kas paredz ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus pārvadātājam kompensēt no pašvaldību budžetiem reģionālās nozīmes vai pilsētas nozīmes maršrutu tīkla maršrutos līgumā par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu paredzētajos gadījumos un apjomā, jo nav pietiekami korekti noteikts minimālais valsts pakalpojuma apjoms. Apzināti samazinot

sabiedriskā transporta pakalpojumu bāzi, tiek samazināta sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem, t.sk skolēnu pārvadājumiem un sociāli mazaizsargātām personām. Uzskatām, ka sabiedriskā transporta pakalpojumi ir jāplāno nevis atbilstoši finanšu ietvaram, bet gan atbilstoši Sabiedriskā transporta pakalpojuma likumā definētajam mērķim - t.i. nodrošināt iedzīvotājiem pieejamus sabiedriskā transporta pakalpojumus.

3. Kategoriski iebilstam pret likuma 4.¹ panta papildinājumu ar regulējumu “Ja arī atkārtotā balsošanā balsis sadalās vienādi, padomes priekšsēdētāja balss ir izšķirošā”, jo šajā gadījumā Sabiedriskās padomes priekšsēdētājam būs izšķirīga balss nosakot kārtību, kādā pašvaldība var piedalīties ar līdzfinansējumu zaudējumu segšanā reģionālās nozīmes pārvadājumos, paredzot līdzfinansējuma apmēra noteikšanas kārtību.

4. Iebilstam pret Sabiedriskā transporta likuma 11. panta, papildinājumu ar 1.1 daļu šādā redakcijā:

“(11) Sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā ārpus pamata maršrutos sniedz atbilstoši komerciāliem principiem, ar šo pakalpojumu sniegšanu saistītie zaudējumi un izdevumi ir pārvadātāja pašrisks, un tie netiek kompensēti no valsts vai pašvaldību budžeta.”

Savukārt, likumprojekta anotācijā ir ietverta norāde uz to, ka pasažieri, kas tiesīgi saņemt valsts noteiktos braukšanas maksas atvieglojumus, tos varēs saņemt arī maršrutos, kas tiek apkalpoti uz komerciāliem principiem.

Nemot vērā minēto, aicinām izvērtēt anotācijā ietverto norādi, jo likumprojekts šādu kārtību neparedz. Vienlaikus norādām, ka atbilstoši Komerclikumam, komercdarbība ir atklāta saimnieciskā darbība, kuru savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants. Līdz ar to komersantam uzlikt par pienākumu pārvadāt noteiktu kategoriju pasažierus bez maksas nav samērīgi. Norādām, ka šī norma ir pretrunā ar Invaliditātes likuma 12.panta pirmās daļas 7.punktu, kura regulējums paredz tiesības par valsts budžeta līdzekļiem bez maksas izmantot Latvijas Republikas teritorijā visu veidu sabiedrisko transportu.

5. Iebilstam pret 6. panta 6. daļas 2. un 3. punkta regulējumu, kas paredz pārvadājumu noteikto minimumu tā dēvētajos pamata maršrutos darba dienās, tas ir, izejot no iedzīvotāju skaita un pakalpojumu ieņēmumiem pār pakalpojuma izmaksām, bet brīvdienās jebkurā savienojumā 2 reisos dienā, ja ieņēmumi reisos nesegs vismaz 50% no pakalpojuma izmaksām.

Vēršam jūsu uzmanību uz to, ka deklarēto iedzīvotāju skaits atšķiras no kopējā iedzīvotāju skaita, kas brauc ar sabiedrisko transportu, it īpaši Pierīgā, pasažieru plūsma mainās arī attiecībā no gadalaika (vasara, ziema). Nepieciešams precizēt 6. panta 6. daļas 2.un 3. punktus sekojošu iemeslu dēļ:

a) maršrutu intensitāti vairs nevar dalīt darba dienās un brīvdienās, jo iedzīvotāju paradumi un darba laiki (pakalpojumu un citās sfērās) ir mainīgs lielums.

b) fiksētie procenti (noteikt ieņēmumus procentos no pakalpojumu sniedzēja izmaksām) no likumprojekta būtu jāpārvirza uz

Ministru kabineta noteikumiem, bet jebkurā gadījumā tie rada iespējamus draudus maršrutu (reisu) slēgšanai.

Piemēram, ja nebūs fiksētais procents pēc likuma, valsts nedotēs, pārvadātājs maršrutu visticamāk slēgs.

6. Ar likumprojektu plānots papildināt Sabiedriskā transporta likuma 8.pantu ar 3.2 un 3.3 daļu, liedzot kompetentās vietējās iestādes kontrolētajam patstāvīgajam subjektam nodot apkalpošanai pasūtījuma līgumā ietverto sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma apjomu citam pārvadātājam, proti, noslēgt apakšuzņēmuma līgumu. Norādām, ka, piemēram, Rīgā pilsētas maršrutu tīkls ir komplicēts, jo jānodrošina rīdzenieki un pilsētas viesi ar pieejamu sabiedrisko transportu maksimāli lielā pilsētas teritorijā, līdz ar to Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas satiksme" (t.i., pārvadātājam, kurš apkalpo Rīgas pilsētas maršrutu tīklu) pasūtījuma līgumā tika paredzētas tiesības noslēgt apakšuzņēmuma līgumu. Papildus norādām, ka pašreiz spēkā esošo apakšuzņēmuma līgumu pārvadātājs noslēdza iepirkuma procedūras rezultātā.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 23.oktobra Regula (EK) Nr. 1370/2007 par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 1107/70 (turpmāk – regula) nosaka, ka apakšuzņēmuma līgumu slēgšana var sabiedrisko pasažieru transportu padarīt efektīvāku un dod iespēju piedalīties citiem uzņēmumiem, kas nav sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji, kuriem piešķirts pakalpojumu valsts līgums. Turklāt regulas 5.panta 2.punkta e) apakšpunktā noteikts, ka, ja kompetentā vietējā iestāde pieņem lēmumu tieši piešķirt pakalpojumu valsts līgumu, tā apsver arī regulas 4.panta 7.punktā noteikto.

Nemot vērā iepriekš minēto, aicinām no likumprojekta 7. punkta izslēgt ierosinājumu papildināt Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 8. pantu ar 3.2 un 3.3 daļu.

7. Lūdzam papildināt likumprojekta 10. punktu, nosakot, ka pārejas noteikumu 27. panta redakcija sekojošā redakcijā:

“Šā likuma grozījumi par 8.panta papildināšanu ar 3.2 un 3.3 daļu stājas spēkā 2021.gada 1.janvārī, bet līdz šī likumprojekta spēkā stāšanās brīdim uz šā likuma 8.panta trešās daļas pamata noslēgtie līgumi beidzas šajos līgumos noteiktajā termiņā”.

8. Lai operatīvi izņemtu jautājumu par šī normatīvā akta tālāku virzību, aicinām piedalīties LPS Tautsaimniecības komitejas sēdē.

Priekšsēža p.i.

(paraksts*)

Mudīte Priede

Aino Salmiņš 29166924

Aino.Salmins@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.